

τούς αποδεικνύουσιν αξίους, αλλά διότι τούς συναντήσαμεν ἐν τῇ ἀναπτύξει τοῦ θεματοῦ μας. Βλέπετε, ἡ Κρήτη, ἡ ἀληθὴς Κρήτη, δὲν ἔχει νὰ παλαίσῃ μόνον κατὰ τοῦ φανατισμοῦ τῶν Τούρκων, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῆς ἀντιδράσεως ἐνίων ἐκ τῶν τέκνων τῆς, τέκνων ἀσφόργων. Ἡ ἀντίδρασις αὕτη πιθανὸν πρὸς στιγμήν νὰ ἀποτελέσῃ πρόσκομμα εἰς τὴν πρόοδον τοῦ τόπου μας, οὐδέποτε ὅμως θὰ δυνηθῇ νὰ ἀναστείλῃ τὸν φυσικὸν ροὺν τῶν γεγονότων οὐδὲ νὰ ἀναχαίτῃ τὸν πρὸς τὴν πλήρη ἀνεξαρτησίαν του γοργῷ τῷ βήματι βαινόντα Κρήτα.

Κύδων.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ὁφείλομεν μίαν ἐπανόρθωσιν. Ἐν τῷ περὶ ὑπουργικοῦ ἀνασχυματισμοῦ ἄρθρῳ ἡμῶν ἀνεφέραμεν ὅτι ὁ κ. Σωτήριος Πετιμεζᾶς προσκληθεὶς ν' ἀναλάβῃ τὸ χαρτοφυλάκιον τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἔταξεν ὡς ὅρον τὴν κατάργησιν τῆς μονοετοῦς θητείας· τοῦτο ἦτο ἀνακριβές. Ὁ προσκληθεὶς δὲν ἦτο ὁ βουλευτὴς Καλαβρύτων, ἀλλ' ὁ ὑποστράτηγος κ. Βασίλειος Πετιμεζᾶς.

Οἱ ἵπποι τῆς ἀμάξης τῆς Κυρίας τῆς Τιμῆς δεσποινίδος Κολοκοτρώνη τρομάξαντες, ᾗθες τὸ ἐσπέρας ἐπὶ τῆς Λεωφόρου Ἀμαλίας ἀπέναντι τῆς οἰκίας Διομήδους ὀλίγου δεῖν ἀφηνιάζον, τῆς δεσποινίδος Κολοκοτρώνη διελευσμένης σφοδρὸν κίνδυνον καὶ τρόμον. Εὐτυχῶς ἡ μηχανὴ ἐσταμάτησε καὶ ὁ ἡνίοχος δεξιότατος ὢν ἀνῆλθε διὰ τοῦ πεζοδρομίου καὶ ἔκαμψε τὸ στενὸν τῆς ρωσικῆς ἐκκλησίας. Αὐριον δημοσιεύομεν διατριβὴν ἀμαξηλατῶν, περιστατικώτερον ἀναγράφουσιν παρόμοια συμβάντα.

Δὲν ἦτο ὁ πυροβολήσας ἐναντίον τοῦ ἀμαξηλάτου ὁ δεκανεὺς τοῦ πεζικοῦ, ἀλλὰ πολίτης φίλος τοῦ δεκανεὺς· ὥστε ὁ μὲν δεκανεὺς ἐξιφύλλησεν, ὁ δὲ πολίτης ἐπυροβόλησεν. Ἐννοοῦμεν νὰ τιμωρηθοῦν ἀμφότεροι, διότι καὶ ὁ μὲν καὶ ὁ δὲ ἔκαμαν ἀπόπειραν ἀναιρέσεως. Ἀγνοοῦμεν ἂν συνελήφθησαν, καὶ ἐπιστῶμεν τὴν προσοχὴν τοῦ κ. φροναρχοῦ καὶ τοῦ κ. εἰσαγγελέως τῶν πλημμελειοδικῶν.

Ἐπανελθὼν ἐκ Παρισίων, ὅπου ἐπὶ τριετίαν διέμεινε καταγινόμενος εἰς τὴν Εἰδ. Νοσολογίαν, διδάκτωρ τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου κ. Παναγιώτης Μ. Ψαρρᾶς καὶ δούς τὰς πρακτικὰς αὐτοῦ ἐξετάσεις ἔλαβε τὴν ἄδειαν τοῦ μετέρχεσθαι τὸν ἱατρὸν μὲ τὸν ἀξιόζηλον βαθμὸν λίαν καλῶς.

— Ὁ φίλος ἡμῶν κ. Ἀγγ. Φορέστης ἐπιτυχῶς διεξῆλθε καὶ τὸ δεύτερον στάδιον τῆς ἐπιστημονικῆς αὐτοῦ δοκιμασίας πρὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, λαβὼν τὴν ἄδειαν τῆς ἐξασκήσεως τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος. Καὶ εἰς ἀνώτερα.

— Ὁ κ. Τιμολέων Δ. Βισβίλης ὑποστὰς χθὲς εὐδοκίμως τὰς ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου πρακτικὰς ἐξετάσεις ἔλαβε τὴν ἄδειαν τοῦ μετέρχεσθαι τὸν δικηγόρον.

Φίλε συνάδελφε,

Οἱ *Καιροὶ* κατέρχονται ἐκ νέου εἰς τὸ στάδιον, ποθίσαντες τοὺς θορύβους τῶν πολιτικῶν ἀγώνων.

Ἐν μακαριότητι καταλιπόντες τὸν βίον, ἀνεγεννήθησαν

ἤδη διὰ θαύματος.—Εὐγνωμοσύνη εἰς τὴν θαυματουργήσαν Μήδειαν!

Λίσθάνονται ἐν τῷ σώματι αἷμα θερμὸν ὑποθάλπον τοὺς πόθους νεανικοῦ ἔαρος. ἐν δὲ τῇ καρδίᾳ μανικὸν τινα χυμὸν ἐρεθίζοντα τὴν πρὸς τοὺς ἀγῶνας ὁρμήν. Ἀνακτήσαντες δὲ τὴν φαιδρὰν ἡλικίαν, ἀποβλέπουσιν εἰς τὸ μέλλο. μετ' ἐλπίδων καὶ ρίπτουσι πέπλον λήθης εἰς τὸ παρελθόν...

Ἡ ἄλλοτε νεότης αὐτῶν, ὠθουμένη ὑπὸ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, εἶδε τὸν κόσμον διὰ τοῦ φακσοῦ τῆς οἰστορηλατουμένης φαντασίας. Ἐν τῷ προσώπῳ εἰδεχθούς Ἀθίσιος ἀνέυρισκε τὴν μορφήν τοῦ Ἀπόλλωνος· ἀνεζήτει τὸ φῶς καὶ τὸν ἥλιον ὅπου ὑπῆρχεν ἔρεβος καὶ νύξ· ἐφαντάζετο δὲ τὴν κορώνην λευκὴν ὡς τὸν κύκνον καὶ τὴν χελώνην ἱπταμένην μέχρις οὐρανοῦ. Ἐν τῷ λειμῶνι τῆς πολιτείας ἐνεφώλευε λύκος ἀπειλῶν δι' ὀλέθρου τὸ ποίμνιον, λύκος ὃν ὑπέλαθεν ὡς ἵππον ὠραίον.—Συγγνώμη εἰς τὴν ἀμαρτήσαντα ἐξ ἀγαθῶν ἐμπνεύσεων!

Ἄλλ' ἡ νῦν νεότης, χειραγωγουμένη ὑπὸ τῆς πείρας καὶ τῆς ὀρίμου σκέψεως, ἔχει, ὡς πιστεύει, ἀποστολὴν ἐξίλασμοῦ καὶ ἐπανορθώσεως. Ἐπέστη, μὰ τοῦ ἀθανάτου, διὰ πάντα πολίτην ἡ ὥρα τοῦ καθήκοντος, ὁ καιρὸς τῆς ἐνεργείας! Ὁ βλάπτων ἵππος ἀπάγεται ἐκ τῶν πυροφόρων ἀγρῶν, ἀλλ' ὁ λύκος φονεύεται πρὸς σωτηρίαν τοῦ ποιμνίου. Ὁ ἅγιος ναὸς τῆς πολιτείας μετεβλήθη εἰς ἀπαίσιον τοῦ βαλὰ θυσιαστήριον, ζητεῖ δὲ Θεοδίτην Ἥλιαν, «ἐν χερσὶν ἔχοντα χάλκεον ἔγχος, φόνον δὲ καὶ κῆρα φέροντα» κατὰ τῶν αἰμοχαρῶν ἱερέων. Ἔως πότε θ' ἀνεχώμεθα τὸ σεμνὸν αὐτῆς; θέατρον μεταβαλλόμενον εἰς ρωμαϊκὸν ἵπποδρόμιον, ἵνα μάχωνται θηρία; Ὡμοιώθημεν ἄρά γε πρὸς ὄχλον δουλικόν, ἀπαιτοῦντα panem et circenses;

Οἱ *Καιροὶ* κρίνουσιν ἄσκοπον ἐν τῷ παρόντι τὴν ὁμολογίαν τῆς πολιτικῆς των πίστεως. Γνωστοὶ ἐκ τῶν προτέρων, ἀποφεύγουσι τὴν πεπατημένην ὁδὸν, ἐφ' ἧς πάντοτε βαδίζει τὸ ἀγαθότερον ὑποζύγιον. Πεποιθασί δὲ ἀδιστακτικῶς ἐπὶ τὴν κοινὴν εὐμένειαν καὶ ἐπικαλοῦνται μετὰ θάρρους τὴν ὑποστήριξιν τῶν ὁμοφρόνων, τῶν φίλων καὶ τῶν ἀρχαίων συνδρομητῶν. Παραιτήσαντες δὲ τὸ μεγαλόσχημον, ἐδανείσθημεν τοὺς ὅρους καὶ τὸ σχῆμα τῆς «Νέας Ἐφημερίδος».

Διατελῶ μετ' ἐξόχου ὑπολήψεως

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 12 Ἰουλίου 1883.

Φίλος καὶ θεράπων

Π. Κανελλίδης.

ΤΟ ΜΗΛΟΝ ΤΗΣ ΕΡΙΔΟΣ

Παρεστάθη ἐν μέσῳ ἐκπληκτικῆς συρροῆς τοῦ κοινοῦ, κατακλύσαντος καὶ καθίσματα καὶ διαδρόμους καὶ ὅποιονδήποτε χώρον διέκρινε κενόν. Ἐπίζηλος πράγματι τιμὴ, τὴν ὁποίαν ἡ κοινωνία μας ἀπένεμεν εἰς πρωτότυπον ἑλληνικὸν ἔργον ἐξ ἐκείνων, ἅτινα κατὰ μακρὰ διαλείμματα κατορθοῦσι διακόπτοντα τὴν μακρὰν παράταξιν τῶν ξενικῶν καὶ πολλάκις ἐκτρωματικῶν ἔργων τῆς τέχνης, καὶ ἀναφαίνονται ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς σκηνῆς, ὡς ἐξόριστοι ἐκ τῆς πατρίδος των. Τὸ Ἀθηναϊκὸν κοινὸν, εἰ καὶ τρεφόμενον ἐκ τοιούτων πάντοτε, καὶ κατὰ ταῦτα σχηματίζον τὸ ἰδανικόν του, ἔχει ἀκόμη ἀρκούσαν συναίσθησιν ἑαυτοῦ, ὅπως μὴ ἀπαξίῃ νὰ τιμᾷ καὶ τὰς γενναίας ὀλιγίστους ἀποπείρας ἀναγεννήσεις καὶ διαπλάσεις τῆς σκηνῆς. Ἀλλ' ἐπὶ τῆς προκειμένης

παραστάσεως ἢ ἐνθουσιώδους προθυμίας, ἣν ἐπεδείξατο διὰ τὴν ἀκρόασιν τοῦ ἔργου ἦτον ἐκτακτός· αὕτη δὲ πρὸ παντὸς ὀφείλεται εἰς τὴν μετ' ἐξαιρετικῆς εὐφημίας μνεῖαν, τὴν ὁποῖαν ὁ τύπος ἔκαμε τοῦ ἔργου τοῦ κ. Ζάνου. Νὰ εἰπώμεν ὅτι ὀφείλεται καὶ εἰς τὰ μεγάλα τοιχοκολληθέντα προγράμματα τῆς παραστάσεως; Πιθανὸν νὰ ἐπενήργησεν θαυμασίως ἐπὶ τῆς ἐξαφθείσης περιεργείας τῶν πολλῶν ὁ πολὺς πλοῦτος καὶ ἡ ἱλαρωτάτη διάταξις τῶν ἐν αὐτοῖς ἀναγινωσκομένων κοσμητικῶν ἐπιθέτων καὶ τῶν συγκινητικῶν ἐκφράσεων, ὅσῳ φαιδρῶς ἢ ὀχληρῶς ἐπενήργει ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος τῶν ὀλίγων· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοιαύτῃ προσδοκίᾳ, νομίζω, ὅτι δὲν ἐπέτρεπετο ἀκριβῶς τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, χάριν τῆς ἀξιοπρεπείας τῆς ἐσπερίδος τὴν ὁποῖαν προανήγγελλε, καθαρῶς ἑλληνικῆς, νὰ γραφῶσιν εἰς ὕψος σχοινοβατικῆς εἰδοποιήσεως, ἀγνοοῦν τὴν εὐπρέπειαν τῆς γλώσσης καὶ τὸ γελοῖον τῆς ἀκαταλλήλου τοποθετήσεως τῶν λέξεων, αἱ ἐκτακτοὶ ἑλληνικαὶ μυθολογικαὶ παραστάσεις», καὶ αἱ «ἐθνικαὶ ὑψηλαὶ δραματικαὶ μουσικαὶ συνθέσεις» κτλ, μετὰ καὶ ἄλλων ἀγαθοπουλικῶν ἀνακοινώσεων.

Εἰς δύο μόνον πράξεις ἐπεκτείνεται τὸ *Μῆλον* τῆς ἔριδος, ἐν ᾧ ὁ ποιητὴς πιστότατα σχεδὸν ἠκολούθησε τὸν ἀρχαῖον μῦθον. Ἐν τῇ πρώτῃ πράξει, τῆς σκηνῆς παριστώσης τὰ ἀνάκτορα τοῦ Πηλέως, εἰς τὰ ἐνδότερα τῶν ὁποίων εὐωχοῦντο οἱ θεοὶ ἐπὶ τοῖς γάμοις τοῦ οἰκοδεσπότου, ἡ Ἔρις μανθάνει παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ ὅτι δὲν προσεκλήθη εἰς τοὺς γάμους, ἀποκλεισθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἥρας, ἥτις συνέταξε τὸν κατάλογον, καὶ μανιώδους σκέπτεται νὰ ἐκδικηθῇ. Τὸ μέσον τῆς ἐκδικήσεως εὐρίσκεται. Εἶνε χρυσοῦν μῆλον, τὸ ὁποῖον πετᾷ ἐν μέσῳ τῶν τριῶν συνδιασκεδάζουσῶν θεαινῶν μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς ἢ καλὴ λαβέτω καὶ μετ' ὀλίγον ἰδοὺ ἐφορμῶσιν εἰς τὴν σκηνὴν μαλλίᾳ μὲ μαλλίᾳ πιασμέναις αἱ τρεῖς θεαί, ἐκάστη ἀπαιτοῦσα τὸ μῆλον. Ἐρχεται ὁ Ζεὺς διὰ νὰ τὰς καθησυχάσῃ, ἀποκαλύπτει πρὸς αὐτάς τὴν πρᾶξιν τῆς Ἑριδος,

ἀλλ' εἶνε ἀργά· ἡ ἐκκαυθεῖσα φιλαρέσκεια ἔχει ἀνάγκη νὰ κανοποιήσῃ. Καθιστῶσι τὸν Δία δικαιοκτὴν τῶν ἀξιώσεων τῶν, ἀλλ' ἐκεῖνος παραιτεῖται, κωλυόμενος, ὡς λέγει, λόγῳ συγγενείας, καὶ ἀνατίθῃ διὰ φερμανίου τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸν ἐν Ἰδῇ βοσκὸν καὶ βασιλόπουλον Πάριν. Ἡ Ἀφροδίτῃ προσφέρει φιλοφρόνως τὸ ὑπὸ περιστερῶν συρρόμενον ἄρμα τῆς εἰς τὰς ἀντιδίκους διὰ τὴν ὁδοποιρίαν, καὶ ἀναχωροῦσιν. Ἐν τῇ δευτέρᾳ πράξει ὁ Πάρις εἰδοποιεῖται ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ περὶ τῆς ἀνατεθείσης αὐτῷ μεγάλης δίκης· τὰ χάνει, διατάζει, ἀλλὰ δὲν εἶνε καιρὸς, διότι αἱ θεαὶ εὐρίσκονται ἐμπροσθὰ τοῦ. Ἐνθαρρυνόμενος τὰς θέτει εἰς γραμμὴν, ἀλλ' εὐρίσκει καὶ τὰς τρεῖς ὥραι· ὅτε πορίζεται, χάριν ἀνετωτέρας διαπεραιώσεως τῆς διαδικασίας, νὰ τὰς κρίνῃ, ἐκάστην χωριστά. Τὸν θέλγει ἡ Ἥρα, ἐνθουσιᾷ ὑπὲρ τῆς Ἀθηνᾶς, ἀλλὰ τὸν κατακτᾷ ἡ Ἀφροδίτῃ μὲ τὴν ὑποσχεθεῖσαν ὥραιαν Ἑλένην. Αἱ δύο ἀδικηθεῖσαι προλέγουσιν ἐν ἀγανακτήσει τὰ δεινὰ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, ἐνῷ ὁ Πάρις ἀναχωρεῖ ἐπὶ τοῦ ἁρματος τῆς Κύπριδος, διὰ τὴν Σπάρτην, κωφὸς εἰς τὰς κατάρας καὶ τὴν μανίαν τῆς ἐγκαταλειφθείσης συζύγου τοῦ Οἰνῶνης, ἡ ὁποία ρίπτεται εἰς τὸ ἐν μέσῳ τῆς σκηνῆς πηγάδι, καὶ ἀνασύρεται ἐκείθεν ἡμιθανής, ὡς τελευταῖον ξεθύμασμα τῆς ὀργῆς τῆς, καταφέρουσα φοβερὸν σφάλμαρον ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Ἡφαίστου. Καὶ λήγει τὸ δράμα.

Τὸ ἔργον τοῦ κ. Ζάνου εἶνε πλέον ἢ ἱλαρωδία, ὡς ἐβαπτίσθη, εἶνε καθαρὰ κωμωδία, σκοποῦσα τὸν γέλωτα, διὰ τῆς παρῳδίας καὶ γελοιοποιήσεως τοῦ ἀφελοῦς καὶ ποιητικοῦ κόσμου τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς μυθολογίας, καὶ τὴν δι' εὐφῶν ἀναχρονισμῶν καὶ πλαγίων ἐπικαίρων ὑπαινιγμῶν σάτυραν κατὰ τῶν συγχρόνων κοινωνικῶν ἐλαττωμάτων· ὡς πρὸς τὴν δευτέραν ἐπιβολὴν, ἐπιτυχῶς καθ' ἡμᾶς ὁ ποιητὴς διεξήγαγε ταύτην· τὰ ριπτόμενα βέλη ἦσαν εὐστοχα, ἐνετυ-

Ο ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

(Συνέχ. ἱδ. ἀριθ. 522)

— Ἄ! οὐδέποτε τὴν ἀπέσυρα ἐγώ.

— Ὁ δυστυχὴς Λυκογιάννης πολὺ ὑπέφερεν ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του· θὰ ἔχῃ ἀνάγκη φίλων ἀσφαλῶν καὶ πιστῶν καθ' ἣν ἡμέραν θὰ εἰσέλθῃ ἐν τῷ κόσμῳ, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἄτιμον κακούργημα τὸν ἐξώρισε.

Μὴ μ' ἐρωτᾷτε, Ἰάκωβε, δὲν θέλω τίποτε ἀκόμη νὰ σᾶς εἰπῶ. Βραδύτερον, βραδύτερον... ὅταν ὁ Λυκογιάννης θὰ φέρῃ τὸ ὄνομα, τὸ ὁποῖον τοῦ ἀνήκει.

Ζ'.

ΑΠΕΙΛΗ ΘΥΕΛΛΗΣ.

Ὁ Ἰάκωβος Βαιγιάν καὶ ὁ Ἰάκωβος Γρανδὲν εἶδον τὸν ἱατρὸν τῆς Ἰωάννας ὅστις τοὺς ἔδωκε τὰς ὁδηγίας του καὶ

διεβεβαίωσε περὶ τῶν ἐλπίδων τοῦ γνωστοποιήσας τὸ σχέδιον, ὅπερ ἤθελε νὰ ἐκτελέσῃ. Ἀμφότεροί ἐπέστρεψαν, ὁ γέρον ἐν Μαρέϊλ φέρων μαζύ του τὸν Φιντέλη, ὁ λοχαγὸς εἰς τὸ φρουροῦν σῶμά του, ὅπου μέλλει νὰ ζητήσῃ ἐκ νέου οὐχὶ πλέον ἄδειαν τριῶν ἡμερῶν, ἀλλὰ τριῶν μηνῶν.

Ὁ κ. Λαγγάρδ ἀνεχώρησε καὶ αὐτὸς ἐκ Παρισίων. Θὰ τὸν παρακολουθήσωμεν ἐν Ἐπινάλ, εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην, τὴν ὁποῖαν ἐπίπλωσε καὶ συνεσκεύασεν, ὅπου κατοικεῖ ὁ Λυκογιάννης εἰς τι περίπτερον, ἡ δὲ κυρία Δεσιμαῖζ μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς ἐν τῇ ἰδίᾳ οἰκοδομῇ τῆς κατοικίας.

Ἡ κυρία καὶ ἡ δεσποινὶς Δεσιμαῖζ ζῶσιν ἐκεῖ ἐν ἀπομονώσῃ, μὴ ἐξερχόμεναι σχεδὸν ποτε καὶ σκεπτόμεναι μόνον νὰ ἐκπληρώσωσι τὴν ἀνατεθείσαν αὐταῖς λεπτὴν ἀποστολήν.

Ἡ βαρόνη ἐκαλεῖτο κυρία Σανδράς. Ἐκτὸς φίλων τινῶν μεγίστης ἐχεμυθίας, οἵοι ἦσαν ὁ κ. Βιολαῖν καὶ ὁ κ. Ρουβῶ, ὁ συμβολαιογράφος, αὐδεὶς γνωρίζει ὅτι ἡ βαρόνη Δεσιμαῖζ καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς κατοικοῦσιν εἰς τὸ Ἐπινάλ ὑπὸ ξένον τι ὄνομα.

Αἱ κυραὶ αὗται εἶχον ἀναχωρήσει ἐκ Βωκουρ ἀπὸ δέκα ὀκτῶ μηνῶν καὶ σπανίως ἐμφανίζονται. Φρονεῖται ὅτι ταξιδεύουσι. Τὰ πάντα εὐρίσκονται ἐν τάξει ἐν τῇ εὐρείᾳ ἰδιοκτησίᾳ· οἱ κῆποι καὶ ὁ λειμὼν τοῦ πύργου διατηροῦνται ὡσεὶ εὐρίσκοντο ὑπὸ τὸν ὀφθαλμὸν τῆς οἰκοδεσποίνης· αἱ τομαὶ καὶ αἱ πωλήσεις τῶν ξύλων γίνονται τακτικώτατα· οἱ

ποῦντο, εἰκόνουν τὴν ἰλαρότητα, ἐχειροκροτοῦντο, εἰ καὶ πολλοὺς ἐσκανδαλίζεν ἡ ὑπερβάλλουσα ὀξύτης ἐκείνων.

Ἄλλ' εἰ καὶ γινώσκουμεν ὅτι τῶν νεωτέρων ἡμῶν Ἑλλήνων ἡ εὐρωπαῖζουσα πλεον καλαισθησία, οὐδ' αὐτὴ ἀνέχεται ἀπὸ σκηνὴν γυμνὴν τὴν λέξιν καὶ ἀπροκάλυπτον, καὶ τὰ σύκα σύκα, ἀλλὰ μόνον ὑπὸ τοῦ πέπλου τῆς περιτέχνου λεπτότητος συγκεκαλυμμένην, — ὅπερ ἐνθυμίζει εἰς ἡμᾶς τὰ ὑπὸ ἀραχνούφοις γάξης σκεπασμένα ντεκολτέ τῶν χορῶν, ἅτινα δὲν εἶνε διὰ τοῦτο ὀλιγώτερα προκλητικὰ, — μολαταῦτα δι' αὐτὸ ἴσα ἴσα, καίτοι ἐρυθριῶντες μετὰ τῆς αὐστηρᾶς σεμνότητος, ἐπευφημήσαμεν τὸν ποιητὴν, διαβλέποντες ἐν τῇ ἐλευθεριαζούσῃ αὐτοῦ σατύρᾳ ζήλον ἀγνῶς ἀρχαϊκόν, καὶ οἷστρον Ἀριστοφάνειον.

Ἄλλ' ὅταν ἀφορᾷ εἰς τὸν πρῶτον σκοπὸν τὴν ἐπιτυχίαν δηλονότι τοῦ γέλωτος διὰ τῆς ἀκράτου διακωμωδήσεως τῆς ἀθανάτου χορείας τῶν ἀθανάτων, τολμῶμεν νὰ μὴ ἀποκρύψωμεν ὅτι μᾶς ἐλύπησε τοῦτο. Πολὺ καλὰ ἐννοοῦμεν ὅτι ὁ φαιδρότατος κόσμος τῆς ἀρχαίας μυθολογίας δὲν δύναται ἢ φαιδροτάτας ἐμπνεύσεις νὰ παρέχῃ εἰς τοὺς ἐξ αὐτοῦ ἐμπνεομένους, μὲ τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς καυγάδες καὶ τὰς πονηρίας του, οὐδ' αὐταὶ αἱ γραφαὶ παρωδίας τῶν Γάλλων κινουσι τόσῃ τὴν κλασικὴν ἡμῶν ἀγανάκτησιν, ὥς ὅτι ἐχόντων τὸ ἐλαφρόν καὶ χάριεν γαλλικὸν πνεῦμα, δημιουργοῦν ἐπ' αὐτῶν τὴν δημοτικωτέραν καὶ εὐπεριωτέραν μουσικὴν του.

Ἄλλως ὅμως ἔχει, ὅταν ὁ γράφων εἶνε Ἕλλην, καὶ ὅταν μάλιστα ὁ Ἕλλην ἐκεῖνος τὸ παραξεκορτακάζει, τεντόνων ἀδιακόπως καὶ ἐφ' ἃ μὴ δεῖ τὴν χορδὴν τοῦ κωμικοῦ του οἴστρου. Ἡ συναυλία ἐκείνη κρασοπατερᾶδων, βλακῶν, ἀγριανθρώπων, ξετσιπώτων, καὶ γλωσσούδων, αὐτὸς εἶνε ὁ ἀρχαῖος ἑλληνικὸς κόσμος, τὸν ὅποιον πομπωδῶς μᾶς ὑπέσχετο τὸ ροκοκοειδὲς πρόγραμμα τῆς παραστάσεως; Καὶ

ἐν τῇ πρώτῃ πράξει ὁ ἐξευτελισμὸς οὗτος τῆς ἀρχαιότητος, μεθ' ὅλον τὸ ἀπὸ σκηνῆς μαλλιοκουδάριασμα τῶν θεῶν, δὲν εἶνε τόσον ἐπαισθητὸς, ὅσον ἐν τῇ δευτέρᾳ. Ὅταν ὁ κριτὴς Πάρις ἐπιτάσσει τῇ Ἀθηνᾷ νὰ βαδίτῃ ἐν ὅλῃ αὐτῆς τῇ πανοπλίᾳ κατὰ . . . καμβρολαχάνων καὶ ἀραβοσίτων, καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἐπὶ τῇ προσκλήσει τοῦ ἐνθους φέρεται κατ' ἐκείνων, μὴ τὴν σοφίαν, δὲν εἶνε τόσον εὐσεβὴς ἢ σκηνή. Τὸν Πάριν ἀνεπολήσαμεν πάντοτε ἀφελῆ μὲν κούφον, ἀλλ' ἀπέραστον, πλήρῃ εἰδυλλιακῆς ποιήσεως, ἢ Δὸν Ζουάν τινα τῆς ἀρχαιότητος· τοιοῦτος δὲν ἦτο βεβαίως ὁ ἡλίθιος καὶ ἐκπληκτὸς ἐκεῖνος Ἀνατολίτης, ὅπως μάλιστα τὸν παρέστησεν εἰς ἡμᾶς ὁ κ. Λαζαρίδης, ὁ pendant τοῦ Νικηφόρου, ἐπομένως πολὺ ἀκατάλληλος ὡς Πάρις δι' ἡμᾶς. Τὸ ἐπεισόδιον τῆς Οἰνῶνης, διὰ τοῦ ὁποῦ καταλήγει τὸ δράμα, δὲν τὸ ἐννοήσαμεν καλὰ, καὶ ὅπως εἶνε τεθειμένον, παρετηρήσαμεν ὅτι πολὺ ἐκούρασε τοὺς ἀνυπομονοῦντας θεατὰς. Δὲν ἠννοήσαμεν μετὰ τὴν πτώσιν αὐτῆς εἰς τὸ πηγᾶδι, πρὸς τί ἢ ἐκ νέου ἀναβίβασις καὶ ἀνάστασις αὐτῆς ὑπὸ τὰ γὰ μὴ μὴ τοῦ Ἡρακλείτου καὶ Ἑρμοῦ, ἢ αὖ καμικώτατα πεφυλαγμένη αὐτὴ ζηλιάρᾳ καὶ ἀγριώτατα μπατσιζούσα ἀκονίσῃ τὴν προσωποποίησιν τῆς Ἀρετῆς!

Αὐτὸ εἶνε τὸ ταπε νὸν μας φρόνιμα ἐπὶ τῆς ἐν γένει κατὰσκευῆς τοῦ ἔργου. Θὰ μᾶς εἶπουν ὅτι ὁ ποιητὴς ἠθέλησε νὰ οἰκοδομήσῃ κωμωδίαν, καὶ τὸ ἐπέτυχεν· ναι, ἀλλ' αὐθαίρετως οἰκειοποιήθεις ὑλικόν, οὐχὶ διὰ τῆς αὐτοῦ ἀφειδῆς χρησίν προωρισμένον. Ἀλλὰ καὶ μεθ' ὅλα ταῦτα τὸ ἔργον εἶνε εὐφύε· Αἱ σκηναὶ τῆς κατ' ἰδίαν κρίσεως τῶν θεῶν ὑπὸ τοῦ Πάριδος ὥρτια ἐπενεώθησαν. Ὁ μῦθος ἀναφέρει ὅτι παρουσιάσθησαν αὐταὶ ὁλόγυμοι πρὸ τοῦ βροσκοῦ· ἀλλὰ τοῦτο βεβαίως δὲν ἠδύνατο νὰ τελεσθῇ ἀπὸ τῆς σκηνῆς. Ἐχομεν δὲ ἐν τῷ ὁμωνύμῳ ποιήματι τοῦ κ. Ἀριστομένους Προβελίου ἐν λαξευτοῖς στίχοις ὥραιαν ἀπεικόνισιν τῶν γυμνῶν θεαινῶν.

ἐκμισθωμένοι ἀγροὶ εἰσὶν ἀκμαῖοι καὶ οἱ πτωχοὶ ἄνθρωποι δὲν λησμονοῦνται.

Μόλις ὁ κ. Λαγγὰρ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἀνὴρ πεντηκοντούτης, μὲ βλέμμα γλυκὺ, μέτωπον εὐρὺ, νοῆμον, κόμην καὶ πώγωνα ὑπόλευκον καὶ μὲ ἐντιμὸν ἐξωτερικόν, ἐχαιρέτησε μετὰ σπουδῆς. Ὁ ἀνὴρ οὗτος ἦτο ὁ διδάσκαλος τοῦ Λυκογιάννη.

— Πῶς ἔχετε, κ. Ποπινῶ; ἠρώτησεν ὁ κ. Λαγγὰρ δὲ τῶν φίλως εἰς αὐτὸν τὴν χεῖρα.

— Καλῶς, κύριε, κάλλιστα, ὡς βλέπετε. Σεῖς, κύριε, πάντοτε ἐν ταξειδίῳ, ἀκούραστος. Πῶς διήλθετε κατὰ τοὺς δύο τελευταίους μῆνας;

— Ἀρκετὰ καλὰ, κ. Ποπινῶ. Λοιπὸν εἰσθε εὐχαριστήμενος ἐκ τῆς θέσεώς σας;

— Διὰ νὰ μὴ ἦμαι τοιοῦτος, ἔπρεπε νὰ ἦμαι πολὺ δύσκολος ἢ ἀπαιτητικὸς, κύριε. Ἄλλ' ἐδῶ διάγω ὡς πρίγκηψ. Ἡ ἡμέρα θὰ ἔλθῃ — ἴσως εἶναι πλησίον — καθ' ἣν αἱ ὑπηρεσίαι μου θὰ καταστῶσιν ἀνωφελεῖς· τότε, κύριε, θὰ δεῇσῃ μετὰ λύπης ν' ἀφήσω τὴν θέσιν ταύτην, τὴν ὁποίαν σὰς ὀφείλω.

— Δὲν ἐπρόσμεν εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, ὑπέλαβεν ὁ κ. Λαγγὰρ μειδιῶν· ἄλλως ἔσται ἥσυχος, δὲν θὰ φανῶμεν ἀγνώμονες πρὸς ὑμᾶς. Πῶς πηγαίνει ὁ μαθητὴς σας; . . .

— Καλῶς, πάντοτε καλῶς.

— Εἰσθε εὐχαριστιμένους ἐξ αὐτοῦ;

— Πλέον ἢ εὐχαριστήμενος. Πεπρoικισμένος μὲ ἑκτακτον νοημοσύνην, κάμνει προόδους ταχείας, καταπληκτικὰς· καὶ ἐγὼ αὐτὸς εἰμι ἐκπεπληγμένος. Γινώσκει πράγματα πρὶν ἢ τὰ μάθη· μαντεύει. Παρ' αὐτῷ ἡ ἐποπτεία εἶναι φυσικὴ καὶ ἔχει εὐκολίαν τὸ κατανοεῖν καὶ ἀρροιοῦσθαι.

Τὸ βλέμμα τοῦ κ. Λαγγὰρ ἐσχεν ἀκτινοβολίαν τινά.

— Ἐὰν ὁ κύριος ἐπιθυμῇ, ἵνα δαμασθῇ ἀκούσῃ ὑψηλῶν μαθημάτων, ὑπέλαβεν ὁ διδάσκαλος, θὰ δυνήσῃ.

— Ἀς μὴ βιαζώμεθα, ἀγαπητὲ κύριε Ποπινῶ, διέκοψεν ὁ κύριος Λαγγὰρ, ἄς μάθῃ ἐν πρώτοις καλῶς ὅ,τι εἶνε ἀναπόφευκτον νὰ γνωρίζῃ πᾶς ἄνθρωπος.

— Θὰ τὸν ἐρωτήσῃτε καὶ θὰ τὸν ἐπαινέσῃτε.

— Ὅπως καὶ τοὺς διδασκάλους του, κ. Ποπινῶ.

— Αὐτὸς ἀμείβει τὰς ὑπὲρ αὐτοῦ φροντίδας μας διὰ τῆς εὐχαριστήσεως τὴν ὁποίαν μᾶς προξενεῖ.

— Ἦρχιστε νὰ ὁμιλῇ τὴν ἀγγλικὴν;

— Ἰκανῶς, ὥστε νὰ δύναται νὰ συνομιλῇ μαζύ σας διὰ τῆς γλώσσης ταύτης.

— Καλῶς.

— Δὲν θέλετε νὰ τὸν ἰδῇτε τώρα;

— Ὅχι, ὀλίγῳ ὕστερον· ὀφείλω ἐν πρώτοις νὰ ὑποβάλω τὰ σεβάσματά μου εἰς τὴν κυρίαν καὶ τὴν δεσποινίδα Σανδράς. Τί πράττει τώρα;

— Εἶνε εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ξιφασκίας μετὰ τοῦ διδασκάλου του. Καὶ εἰς τὴν ξιφασκίαν κάνει προόδους ταχείας.

Τοιαύτη εἶνε διὰ πρώτην φοράν ἡ ἀντίληψίς μας· πιθανόν νὰ σφάλλωμεν, καὶ δευτέρα καὶ τρίτη ἀκρόασις τοῦ ἔργου νὰ ἄρῃ τὴν ὁμίχλην ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς κρίσεως ἡμῶν.

Ὁνουλουλοῦ.

ΛΕΜΠΛΕΠΙΔΖΗΣ ΕΝ ΦΑΛΗΡΩ

Ἀμάν Χαθρουν, ἀμάν τζανούμ κάνε χανούμ ἰνσάφι οὐδὲ καλέμι οὐλεμά τὴν **σάχλα** τους δὲν γράφει.

Μόνον ὅστις φαντασθῇ εὐμέγιστον φουστανελλοφόρον μὲ ὑψηλὸ καπέλλο ἢ ἀπλοῖκὸν ὑδραῖον βρακᾶν μὲ μονύελον διπλωμάτου δύναται νὰ ἔχῃ ἀμυδρὰν ἰδέαν περὶ τοῦ ἀρμενικοῦ βωδεδιλλίου. Ἡ εὐρωπαϊκὴ μουσικὴ ἐφηρμοσμένη εἰς τὴν ἀρμενικὴν γλῶσσαν παρέχει τὴν εἰκόνα ἀγγέλων περιηγητῶν αἰχμαλωτιζομένων ὑπὸ ἀγρίων τεπελενλήδων! Ἡ ἀντίθεσις εἶναι τόσον καταφανὴς ὥστε ὁ ἀττικώτατος Τέλης Πετσάλης ἅμα εἶδε τὸν θίασον αὐτὸν τῶν στραγαλατζήδων ἀναμασσούντων—ἀντὶ στραγαλίων—κατιμάδες εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς,

— «Ὁ ἀδελφε, εἶπε, ἐγὼ ἐνόμιζα ὅτι θὰ ἔκαμαν πεχλιβαλίκια!

Ὁ δὲ ἀπὸ κεφαλῆς μέχρις ὀνύχων εὐφυστάτος Καλαβρυτινὸς κύρ Σωτήρης.

— Βρὲ ἀδελφε ἔλεγε καὶ ἐγὼ ἐπερίμενα σεβταλίκια!

Ἡ ἐντύπωσις τῆς ἀηδίας μετριάζεται κάπως ἐκ τῆς πρώτης παραστάσεως τοῦ ἀρμενικοῦ θιάσου ἐχούσης καθαρὸς ἐθνικὸν χαρακτῆρα. Ὡς γνωστὸν ἡ ὑπόθεσις τοῦ δράματος ἔχει ἥρωα ἓνα *στραγαλατζή*. Ἐννοεῖτε τώρα ὅτι τὸ milieu τοιοῦτου ὑποκειμένου θὰ ἀπαρτίζεται ἀπὸ σαλεπτζήδες, χαλδατζήδες, λεμπλεπιτζήδες, ζεβζέκηδες καὶ

ὡς καὶ εἰς τὰ ἄλλα· πάντοτε ἡρεμος, διαξιφίζεται μετ' εὐκαμψίας τῆς χειρὸς καὶ τοῦ σώματος... Εἶνε εὐχάριστον νὰ βλέπη τις τὴν ἐπιδεξιότητα αὐτοῦ εἰς πάντα τὰ γυμνάσια τῆς ξιφασκίας.

— Ἡ δὲ ἱππασία;

— Ἡ ἐπὶ τοῦ ἵππου στάσις του εἶνε ἀνεπὶλήπτως.

— Ἐχει πάντοτε τὴν αὐτὴν κλίσιν εἰς τὴν ἐργασίαν;

— Ἐχει πάθος, κύριε, δι' αὐτήν· ὅσω περισσότερον μανθάνει, τόσον περισσότερον θέλει νὰ μανθάνῃ.

— Εἶνε πάντοτε πειθήνιος;

— Εὐπειθὴς καὶ μετὰ σεβασμοῦ πάντοτε προσηρόμενος πρὸς τοὺς διδασκάλους του, ἀδιαλείπτως μᾶς ἐκφράζει τὴν εὐγνωμοσύνην του δι' ὅτα ὑπὲρ αὐτοῦ πράττομεν. Δὲν ὑπάρχει πλέον λόγος νὰ ἀπειλήσωμεν αὐτὸν, ὡς ἄλλοτε, μὲ τὴν δεσποινίδα Ἑρριέττην· φοβεῖται βεβαίως, ἀκόμη ὅταν ἀκούσῃ τὰς λέξεις ταύτας: «Ὅτ' αὐτὸ εἰπώμεν εἰς τὴν δεσποινίδα Σανδράν». Διατελεῖ πάντοτε ὑπὸ τὴν σωτηριώδη ἐπιρροὴν ταύτης καὶ ὅπως ἐπιτύχωμεν παρ' αὐτοῦ ὅ,τι θέλωμεν, δὲν ὑπάρχει πλέον ἀνάγκη νὰ δεικνύῃ αὕτη τὴν μικρὰν ράβδον τῆς.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, ὑπηρετριά τις ἐλθοῦσα εἶπεν ὅτι ἡ κυρία Σανδράς ἀνέμενε αὐτὸν εἰς τὸν θάλαμόν της.

Εὐχαριστήσας τὸν διδάσκαλον ἠκολούθησεν τὴν ὑπηρετρίαν, ἥτις τὸν εἰσέγαγεν παρὰ τῇ κυρίᾳ της.

Ἡ βαρὴν ἦτο μόνη. Προειδοποιηθεῖσα περὶ τῆς ἀφίξεως

χιλίους ἄλλους τοιαύτης περιουπῆς μαγκούφδες. Ἀλλ' ὅταν αὖριον ἢ μεθ' αὖριον ἀποπειραθῶν νὰ διαπράξῃ τὴν **Κυρά Ἀγγό** οἱ ἀλιτῆριοι ἢ τὸ *Ziroglu-Ziroglu*, ἢ ἀηδία θὰ ἐπεκαθῇ μέχρις ἐμέτου, ἢ δὲ ἐκτίμησις τοῦ ἀρμενικοῦ θιάσου θὰ προβῇ μέχρι... Καρακιὺζ μπερντέ! Φαντασθῆτε μία στρόφον τῆς **Madame Angot**, ἀπάνω κάτω τέτοια,

γκέλ μπουρντά

στὸν ὄντα

σορολάπ Καχπέ Ἀγγῶ!

Τίποτε δὲν ὑπάρχει ἄγνωστον ἐν τῇ ἀρμενικῇ αὐτῇ συμφοράματι· ἐξ ὅσων ἄσμάτων ἤκουσέ ποτε κανεὶς εἰς τὰς ταβέρνας, εἰς τὰ σοκάκια, εἰς τὰ λουκουμαδζήδικα, εἰς τὰ πατζαδζήδικα παρεφθαρμένον, ἐστρεβλωμένον, παράχορδον, τετριμμένον, ἀνούσιον, εὐρωπαϊκὸν δῆθεν μὲ *σοκίσματα* γνησίου μανέ, ἢ ὁσμάνιτικον μὲ *μορέτα* εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς! καὶ αὐτὰ ὅλα τὰ σαλιγράσματα ἀποτελοῦσι τὸν ἀρμενικὸν θίασον καὶ τὴν ἐθνικὴν μουσικὴν των. Ἐὰν τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτο ἄξιον ὑψίστης ἰλαρότητος, θὰ ἤξιζε τὸν κόπον νὰ ἀρχίσῃ ὁ χρονογράφος ἢ ὁ κριτικὸς κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν τώρα δημοσιογραφικὸν σύστημα:

«Καὶ ὑπῆρξε δημοσιογράφος ὅστις ἔκτειρε τὴν Ἑλλάδι, ἡδίστι δὲν κατήρτισεν ἀκόμη μουσικὸν θίασον, ἐνῶ ἡ Ἀρμενία...» κλπ. κλπ.

Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι προκειμένου ἡ Ἑλλὰς νὰ καταρτίσῃ παρεμφερῆ πρὸς τὸν τῶν Ἀρμενίων μουσικὸν θίασον κάλλιον νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὸν πάτριον Ἀπόλλωνα καὶ μαρμαρίνον ἔστω, ἢ τοῦλάχιστον νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος καλλιεργοῦσα τὴν σύγχρονον μουσάν της

Τάρλα μπρούπα ταρλαλά!

Ρίξτε μαῦρο τοῦ Μεῶ!

Τώρα ἐὰν κρίνεται ἐκ τῆς μουσικῆς προόδου τῶν Ἀρμενίων καὶ τὸν ἐν γένει αὐτῶν χαρακτῆρα ὡς ἔθους, ὡς φυλῆς

τοῦ κ. Λαγγάρδ εἶχεν ἀπομακρύνει τὴν Ἑρριέττην, θέλουσα νὰ ὁμιλήτῃ μυστικῶς μετὰ τοῦ προστάτου τοῦ Λυκογιάννη.

Ἦτον ὥχρ', τεταραγμένη, ἀνήσυχος. Ἐγερθεῖσα ἔτεινε τὴν χεῖρα τῇ κυρίᾳ Λαγγάρδ.

— Φαίνεσθε στενοχωρημένη, κυρία, εἶπε, τί ἔχετε;

— Εἰμαι τῶντι πολὺ τεταραγμένη, κύριε, ἀπέντησεν. Σᾶς ἀνέμελον ἀγωνιωδῶς, καὶ ἂν δὲν μοὶ ἀναγγέλλετε τὴν ἀφίξίν σας, θὰ σᾶς ἔγραφον νὰ ἔλθητε τὸ ταχύτερον. Νέον δυστύχημα πρόκειται νὰ μὲ πλήξῃ!

— Σᾶς;

— Μάλιστα, κύριε, ἐμὲ καὶ τὴν θυγατέρα μου.

— Ποῖον εἶναι τὸ νέον τοῦτο δυστύχημα;

— Οἱμοὶ! Δὲν γνωρίζω ἀκόμη, ἀλλὰ τὸ συναισθάνομαι αὐτό.

— Σᾶς παρακαλῶ, κυρία, μὴ τρομάζετε τόσον ταχέως. Ἐκίνησεν αὕτη τὴν κεφαλὴν.

— Μέλλετε νὰ ἐννοήσητε, κύριε, ὁ σύζυγός μου εἶναι ἐν Βιωκούρ ἀπὸ δύο ἡμερῶν.

— Τὸ ἤξεύρω.

— Τὸ ἤξεύρετε;

— Μάλιστα. ἤξεύρετε ὅτι τίποτε δὲν δύναται νὰ πράξῃ ὁ Δεσιμαίζ, χωρὶς νὰ πληροφορηθῇ.

— Τῷ εἶπον ὅτι ἀπουσίαζον, ὅτι ἐταξείδευον μετὰ τῆς θυγατρὸς μου καὶ ὅτι δὲν ἐγνώριζον πότε ἐμελλον νὰ ἐπανέλθω.— Ἄ! ἔστω, ἀπήντησε, θ' ἀναμείνω τὴν ἐπάνοδον τῆς